

درس سیزدهم : برپال فرشتگان

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	کسی که کارهایش را بدون دانش و بینش انجام می دهد مثل کسی است که به بی راهه می رود.		
۲	در بین دانشمندان بزرگ دنیا نام هیچ یک از دانشمندان اسلامی دیده نمی شود.		
۳	دین اسلام و معصومین «علیهم السلام» همواره به فراگیری علم و دانش سفارش های ویژه دارند.		
۴	تنها کسانی می توانند به اهداف خود برسند که راه خدا را سریع طی کنند حتی بدون علم.		
۵	پیشرفت های علمی تنها راه رسیدن به خوشبختی است.		
۶	پیشرفت های علمی برای یافتن راه خوشبختی کافی می باشد.		
۷	دانش و بینش (علم و آگاهی) بهترین راه برای رسیدن به اهداف در زندگی است.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- یکی از مهمترین موضوعاتی که در اسلام مورد توجه قرار گرفته است ..... می باشد.
- ۲- پیامبر (ص) دستور می داد هر اسیری که به ..... از مسلمانان ..... بیاموزد، آزاد شود.
- ۳- پیامبر «صلی الله علیه و آله» عالمان را برتر از کسانی می دانست که ..... عبادت می کنند.
- ۴- بنابر فرمایش پیامبر «صلی الله علیه و آله» اولین مرحله کسب علم ..... است.

سوالات تشریحی

- ۱- جابر ابن حیان از شاگردان کدام امام معصوم «علیه السلام» می باشد؟
- ۲- جابر ابن حیان کیست و در چه زمانی زندگی می کرد؟
- ۳- ترجمه آیه «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا» را بنویسید. این آیه در چه مورد آمده است؟
- ۴- بیشترین پیشرفت های علمی مسلمانان در چه زمانی روی داده است؟ با یک مثال توضیح دهید؟
- ۵- پیامبر «صلی الله علیه و آله» کدام گروه از مردم داخل مسجد را برای هم نشینی برگزید؟ چرا؟ و در مورد این انتخاب خود به حاضران در مسجد چه فرمودند؟
- ۶- اوضاع زمان بعثت پیامبر «صلی الله علیه و آله» از نظر علم و دانش چگونه بود؟
- ۷- بنابر فرمایش پیامبر «صلی الله علیه و آله» کسی که به دنبال فراگیری دانش است چه پاداشی دارد؟
- ۸- با توجه به فرمایش پیامبر «صلی الله علیه و آله» چرا عالمان برتر از کسانی هستند که بدون علم و دانش عبادت می کنند؟
- ۹- خداوند در قرآن کریم به پیامبر خود در مورد بهترین چیزی که می توان از او (خدا) خواست، چه می فرماید؟ (سوره طه/آیه ۱۱۴)
- ۱۰- دلیل سفارش و تأکید دین اسلام بر کسب دانش چیست؟
- ۱۱- با توجه به فرمایش امام صادق «علیه السلام» ارزش علم را بنویسید.
- ۱۲- چه کسانی می توانند در زندگی به اهداف خود برسند؟

- ۱۳- مسلمانان چگونه به کسب دانش می پرداختند؟
- ۱۴- امام صادق «علیه السلام» چند نفر شاگرد تربیت کردند؟
- ۱۵- پدر علم شیمی کیست؟ و ایشان از شاگردان کدام یک از امامان معصوم «علیهم السلام» بودند؟
- ۱۶- چه زمانی مسلمانان به موفقیت های علمی دست می یافتند؟
- ۱۷- با توجه به فرمایش پیامبر «صلی الله علیه و آله» مراحل کسب دانش را بنویسید.
- ۱۸- نمونه هایی از موفقیت های علمی کشورمان در سال های اخیر (بعد از انقلاب اسلامی) را بنویسید.
- ۱۹- عامل اصلی موفقیت های علمی کشورمان در سال های پس از انقلاب اسلامی چیست؟

✍️ _____ پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها «پیام های آسمان هفتم» درس سیزدهم : بربال فرشتگان

۱- عالمان چگونه مردم را از انحراف نجات می دهند؟

هنگامی که شیطان تلاش می کند مردم را با عقاید و تفکرات فریب کارانه از راه درست منحرف کند این عالمان هستند که متوجه انحراف می شوند و جلوی آن را می گیرند. (فرمایش رسول خدا)

۲- بیشترین پیشرفت های علمی مسلمانان در چه زمانی روی داده است؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید.

موفقیت های علمی مسلمانان همواره در زمان هایی روی می داد که در کنار توجه جدی به کسب علم و دانش، از احکام و تعالیم اسلامی غفلت نمی کردند. به عنوان مثال می توان به گسترش علم در زمان امام جعفر صادق «علیه السلام» اشاره کرد. در مجالس گوناگون درس ایشان چهار هزار نفر شرکت می کردند که از میان آنها دانشمندان بزرگی مانند جابر ابن حیان تربیت شدند.

۳- انجام کارها بدون دانش و بینش چه نتیجه ای به دنبال دارد؟

انجام کار بدون دانش و بینش انسان را از رسیدن به هدف دور می کند و هرچه انسان بیشتر تلاش کند کمتر به نتیجه دل خواه دست خواهد یافت.

✍️ _____ فعالیت کلاسی

فعالیت اول :

به نظر شما چرا پیامبر اکرم در مسجد، هم نشینی با گروهی را انتخاب کرد که به کسب علم و دانش مشغول بودند؟ زیرا خداوند پیامبر «صلی الله علیه و آله» را برای تعلیم و آموزش در میان مردم فرستاده و نیز اهمیت و ارزشی که کسب علم و دانش دارد.

فعالیت دوم :

به این روایات که از رسول اکرم و امیر مومنان «علیهما السلام» به دست ما رسیده است توجه کنید و آنها را به موضوع مرتبط با آن وصل کنید.

- ۱- فراگیری دانش بر هر مسلمانی واجب است.
  - ۲- در برابر کسی که از او علم می آموزید، فروتن باشید.
  - ۳- علم و دانش گنجی است پایان ناپذیر.
  - ۴- آنان که اهل علم و دانش اند حتی پس از مرگشان زنده اند.
- علم آموزی برای همه
تواضع نسبت به معلم
ثروت واقعی
زندگی همیشگی

مردی نزد پیامبر اکرم «صلی الله علیه و آله» آمد و عرض کرد: ای رسول خدا، علم چیست؟

پیامبر فرمود: سکوت کردن

سپس چه؟	- گوش فرا دادن
بعد چه؟	- به خاطر سپردن
بعد از آن چه؟	- به آن عمل کردن
سپس چه؟	- آموزش آن به دیگران

درباره ی این حدیث ارزشمند در کلاس گفت و گو کنید و توضیح دهید جا به جایی در مراحل کسب دانش چه نتایجی به همراه دارد؟ انسان تا سکوت نکند نمی تواند سخنی را به درستی بشنود و وقتی آن سخن را خوب نشنود نمی تواند بفهمد و به خاطر بسپارد. بنابر این یادگیری صورت نمی پذیرد و هدف کسب دانش بکارگیری و عمل کردن به آن در زندگی است که اگر این مراحل رعایت نشود و جا به جا گردد به این هدف نمی توان رسید.

ارزشیابی

۱- پیامبر خدا «صلی الله علیه و آله» با ورود به مسجد، کدام گروه حاضر داخل مسجد را برای همنشینی انتخاب کرد؟ گروهی را که مشغول ..... بودند.

الف) دعا و نیایش (ب) نماز مستحبی (ج) گفت و گوی علمی (د) ذکر گفتن

۲- کدام مورد زیر درباره ی فراگیرنده دانش از نظر پیامبر «صلی الله علیه و آله» نادرست است؟

الف) نوشته شدن ثواب یک سال عبادت در نامه ی عملش

ب) فرشته ها بال های خود را زیر پای او می گسترانند.

ج) طلب آموزش زمین زیر پایش، برای او

د) نشان دادن گنج های بی پایان به او

۳- این که رسول خدا «صلی الله علیه و آله» شرط آزادی هر اسیر را آموزش ده نفر مسلمان بیان می کنند، نشانه ی ..... است.

الف) اهمیت علم و دانش و ارزش آن (ب) برتری ثروت بر دانش در پیشرفت

ج) جلوگیری از انحراف فکری (د) سرعت حرکت به سوی مقصد

۴- آیه «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا» را ترجمه کرده و بنویسید بیانگر چه مفهومی است؟

الف) گفت پروردگارا زیاد می کنم علم خود را - درخواست افزایش ظرفیت علمی

ب) بگو پروردگارا دانش مرا بیافزا - درخواست افزایش ظرفیت علمی

ج) می گویند پروردگارا دانش ما را زیاد کن - درخواست علم زیاد

د) بگو پروردگارا بر علم من بیافزا - درخواست افزایش علمی

۵- با نوشتن شماره مناسب جلوی هر عبارت، سخن امام صادق «علیه السلام» را که درباره «ارزش دانش» است، مرتب کنید.

○ مانند کسی است که ○ از مقصد دورتر می شود ○ به بی راهه می رود ○ بدون دانش و بینش انجام دهد

○ هرچه سریعتر حرکت کند ○ کسی که کارهایش را

۶- من کیستم یا چیستم؟

(الف) یکی از چهار هزار شاگرد امام صادق «علیه السلام» و معروف به پدر علم شیمی هستم. (.....)

(ب) برای پیدا کردن راه درست زندگی و سرعت حرکت به سوی مقصد و به بیراهه نرفتن به من نیازمندی و ارزش عمل با من بالاتر است از عبادت بدون من. (.....)

(ج) زمانی که شیطان سعی در انحراف مردم با عقاید و تفکرات فریبکارانه دارد من هستم که متوجه انحراف شده و جلوی آن را می گیرم. (.....)

۷- موضوع کدام یک از آیات زیر کسب دانش است؟

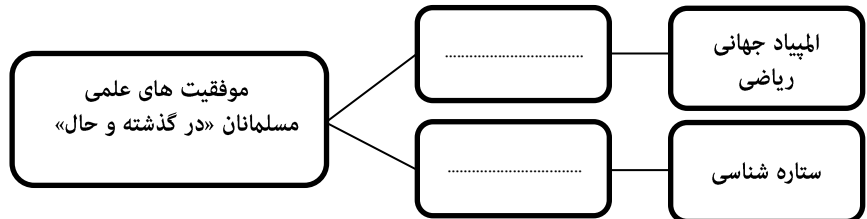
(الف) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها»

(ب) «لئن شكرتم لازيدنکم»

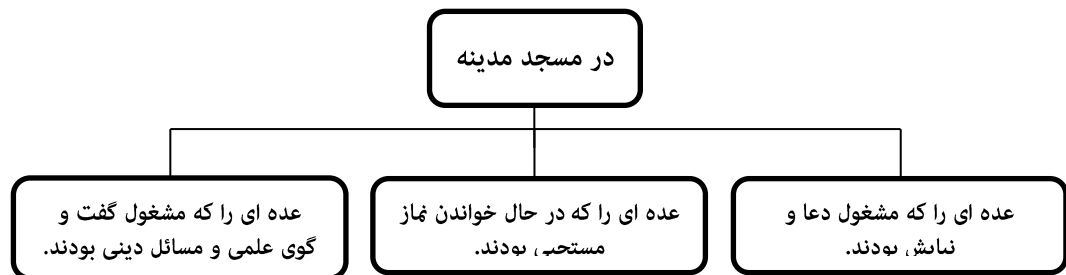
(ج) «و انزلنا من السماء ماء طهورا»

(د) «قل رب زدنی علما»

۸- کامل کنید.

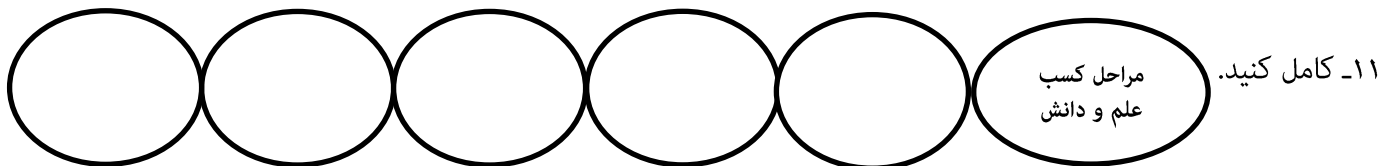
۹- پیامبر اکرم «صلی الله علیه و آله» کدام گروه را برگزیدند؟ چرا؟

(.....)

۱۰- سخن رسول خدا «صلی الله علیه و آله» را درباره ی علم آموزی کامل کنید.

«ای مردم بدانید کسی که به دنبال فراگیری دانش است با هر قدمی که برمی دارد در کارنامه اعمالش ثواب یک سال ..... نوشته می شود. فرشتگان بال هایشان را زیر پای او می گسترانند و زمینی که زیر پای اوست برایش از خدای مهربان ..... می طلبد.»

۱۲- شماره مفاهیم ستون الف را در دایره مربوط به آن در عبارات ستون ب بنویسید.

الف

ب

۱- پیامبر اکرم «صلی الله علیه و آله» و خاندان پاکش	☐	تلاش می کند انسان را از راه راست منحرف کند.
۲- شیطان	☐	انجام کارها بدون آن انسان را به بی راهه می کشاند.
۳- موفقیت های علمی مسلمانان	☐	از شاگردان امام جعفر صادق «علیه السلام»
۴- دانش و بینش	☐	مسلمانان راه سعادت خود را از آنان آموخته بودند.
۵- جابر بن حیان	☐	نتیجه توجه جدی به کسب علم و دانش

۶- خوارزمی

۱۳- طبق فرمایش امام صادق «علیه السلام» که می فرمایند: «کسی که کارهایش را بدون دانش و بینش انجام دهد...» مانند چه کسی است؟

۱۴- جاهای خالی را با کلمات مناسب داده شده کامل کنید.

«علم و آگاهی - احکام تعالیم اسلامی - آموزش به دیگران»

الف) تنها کسانی می توانند به اهداف خود برسند که نسبت به راه خود ..... داشته باشند.

ب) موفقیت های علمی مسلمانان در زمان هایی روی می داد که در کنار توجه جدی به کسب علم از ..

..... غفلت نمی کردند.

ج) آخرین مرحله علم آموزی ..... است.

۱۵- مراحل علم و دانش را به ترتیب بنویسید. «یک مورد اضافی است.»

«علم آموزی برای همه - عمل کردن - به خاطر سپردن - سکوت کردن - گوش فرا دادن - آموزش دادن»

۱- ..... ۲- ..... ۳- ..... ۴- ..... ۵- .....

پیشنهاد :

درباره زندگی و آثار علمی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کنید و نتیجه آنرا در کلاس بخوانید.

